

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Івано-Франківський коледж ЛНАУ

ПОЛОЖЕННЯ
про електронні навчальні видання Івано-
Франківського коледжу Львівського
національного аграрного університету

Івано – Франківськ
2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про електронні навчальні видання Івано-Франківського коледжу Львівського національного аграрного університету

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про електронні навчальні видання (далі – Положення) призначене для організації розроблення та використання в навчальному процесі електронних методичних засобів навчання, а саме підручників, посібників, конспектів лекцій, методичних вказівок та інструкцій до лабораторних, практичних робіт тощо, поданих в електронній формі для:

- навчальної дисципліни;
- курсового проектування;
- різних видів практик;

1.2. Положення регулює процес підготовки електронних матеріалів та визнання їх методичними працями з метою створення ефективних умов організації і підтримки самостійної роботи студентів.

1.3. Положення є документом нормативно-правового забезпечення функціонування ВНС Івано-Франківського коледжу ЛНАУ та встановлює перелік інформаційних ресурсів ВНС ЛП і порядок їх визнання методичними працями для захисту прав інтелектуальної власності авторів видань.

1.4. Положення розроблено відповідно до чинного законодавства України та нормативних документів Міністерства освіти і науки України та Івано-Франківського коледжу ЛНАУ.

1.5. Положення може змінюватися і доповнюватися відповідно до змін чинного законодавства України, нормативних актів Міністерства освіти і науки України та Івано-Франківського коледжу ЛНАУ.

2. ВИДИ ЕЛЕКТРОННИХ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ЗАСОБІВ ТА ВИМОГИ ДО НИХ

2.1. Види електронних навчально-методичних видань

Електронне видання – запис інформації (твору) на засобах тривалого зберігання інформації (магнітних носіях, компакт-дисках тощо), призначений для відтворення на електронних технічних пристроях.

Електронне навчальне видання (ЕНВ) – це електронне видання, що містить систематизовані дані наукового або прикладного характеру, подані у формі, зручній для навчання і викладання, у вигляді текстової, графічної, цифрової, мовної (звукової), музичної, фото-, відео- та іншої інформації або

як сукупність таких форм подання інформації. Електронне видання може бути розміщене на будь-якому носіїв інформації – оптичному (CD, DVD-ROM тощо), магнітному (магнітний диск) або іншому, який може забезпечити збереження автентичності цього видання і придатний для відтворення на відповідних технічних пристроях, а також може бути опубліковане в комп'ютерній мережі Івано-Франківського коледжу ЛНАУ, в інформаційно-навчальних системах інших ВНЗ і доступне з мережі закладу або з Інтернету. Залежно від виду носія ЕНВ поділяються на такі категорії:

Електронне навчальне видання індивідуального розповсюдження: видання, призначене для індивідуального використання шляхом встановлення носія інформації безпосередньо на пристрої для зчитування інформації конкретного користувача; випускається у вигляді певної кількості ідентичних примірників (тиражу) на переносних носіях інформації (CD, DVD тощо).

Мережеве електронне навчальне видання: видання, доступне багатьом користувачам через телекомунікаційні мережі (ІФКЛНАУ, інформаційно-навчальні системи інших ВНЗ, Інтернет).

Електронне навчальне видання комбінованого розповсюдження: видання, яке може використовуватися з індивідуального носія інформації шляхом доступу через комп'ютерну мережу.

Методичні інформаційні ресурси – методичні засоби у формі електронних навчальних видань, розміщені у ІФКЛНАУ, в інформаційно-навчальних системах інших ВНЗ або в Інтернеті.

До **ЕНВ** належать електронні видання, які відповідають конкретній навчальній дисципліні або її частині відповідно до навчального плану, зокрема:

- електронні навчально-методичні комплекси (інформаційно-дидактичні ресурси дисципліни у формі електронного видання);
- електронні підручники;
- електронні навчальні посібники;
- електронні конспекти (матеріали) лекцій;
- електронні довідкові матеріали (довідники тощо);
- електронні практикуми;
- методичні вказівки та інструкції до лабораторного практикуму або практичних робіт з навчальної дисципліни або її частини;
- глосарії до навчальної дисципліни;
- методичні вказівки та завдання до контрольних-розрахункових, комплексних контрольних та розрахунково-графічних робіт з окремих навчальних дисциплін або їх сукупностей;
- методичні вказівки та завдання для курсових робіт і проектів;
- методичні вказівки до різних видів практик;
- методичні вказівки до курсового проектування;
- тести для поточного, модульного та семестрового контролю з дисципліни.

Електронний навчально-методичний комплекс (ЕНМК) – електронне видання, яке містить навчально-методичні матеріали, які визначають зміст навчальної дисципліни (навчальна програма дисципліни, підручник) або її частин (навчальні посібники і/або конспект чи матеріали лекцій) та інші навчально-методичні матеріали (засоби) відповідно до видів аудиторних або позааудиторних навчальних занять або самостійної роботи студента, перед-бачених робочою навчальною програмою дисципліни.

Мінімальний склад:

Робоча навчальна програма дисципліни; перелік результатів навчання (питань), засвоєння яких повинне бути проконтрольоване, перелік рекомендованої навчальної літератури; ЕНВ, які містять навчально-методичні матеріали відповідно до робочої навчальної програми.

Рекомендована технічна реалізація: сукупність ЕНВ, об'єднаних єдиним програмним середовищем і системою навігації, підготованих з використанням гіпертекстової технології та мультимедійних компонентів, може містити додаткові програмні модулі (виконувані програми для моделювання, виконання процедури оцінювання, інформаційно-довідкові системи тощо).

Електронний підручник – ЕНВ, яке містить систематизований виклад навчальної дисципліни, відповідає її навчальній програмі й офіційно затверджене як такий вид видання Міністерством освіти і науки України (гриф Міністерства освіти і науки України). *Мінімальний склад:* теоретичний матеріал; матеріали для контролю й оцінювання; глосарій термінів; інформаційно-довідкові матеріали; перелік основної і додаткової літератури.

Рекомендована технічна реалізація: окреме ЕНВ, об'єднане єдиним програмним середовищем і системою навігації, підготоване за гіпертекстовою технологією з можливим використанням мультимедійних компонентів; може містити додаткові програмні модулі (програми для виконання обчислювальних процедур, інформаційно-довідкові системи тощо).

Електронний навчальний посібник – ЕНВ, яке доповнює або частково замінює підручник, офіційно затверджене як такий вид видання Науково-методичною радою Івано – Франківського коледжу ЛНАУ відповідно до навчальної програми дисципліни (або декількох навчальних дисциплін) містить систематизований виклад її (їх) певних розділів.

Мінімальний склад: теоретичний матеріал; матеріали для контролю й оцінювання; глосарій термінів; інформаційно-довідкові матеріали; перелік основної і додаткової літератури.

Рекомендована технічна реалізація: окреме ЕНВ, об'єднане єдиним програмним середовищем і системою навігації, підготоване за

гіпертекстовою технологією з можливим використанням мультимедійних компонентів; може містити додаткові програмні модулі (програми для виконання обчислювальних процедур, інформаційно-довідкові системи тощо).

Електронний конспект лекцій – ЕНВ, структуроване за темами лекцій, яке відображає зміст лекцій, передбачених робочою навчальною програмою дисципліни для конкретної форми навчання.

Мінімальний склад для кожної теми лекції: тема лекції, план (зміст) для цієї теми; тези теоретичного (фактографічного) матеріалу з ілюстраціями до них, висновки.

Рекомендована технічна реалізація: ЕНВ, об'єднане єдиним програмним середовищем і системою навігації; підготоване за гіпертекстовою технологією, з використанням мультимедійних компонентів і/або за допомогою візуальних графічних засобів (слайдів).

Електронні довідкові матеріали – ЕНВ, яке містить короткі відомості наукового і прикладного характеру, що стосуються однієї або декількох навчальних дисциплін.

Рекомендована технічна реалізація: видання, підготоване за гіпертекстовою технологією, з використанням мультимедійних компонентів, об'єднане єдиним програмним середовищем і системою навігації, яке має засоби для швидкого пошуку інформації.

Електронний тренажер (віртуальна лабораторна робота) – ЕНВ, призначене для формування і закріплення практичних навиків після попереднього освоєння теоретичного матеріалу.

Рекомендована технічна реалізація: ЕНВ – комплекс, який містить програми для моделювання і методичні засоби; підготований з використанням мультимедійних компонентів, об'єднаний єдиним програмним середовищем, яке забезпечує самостійне функціонування електронного тренажера або його дію у комплексі з іншими ЕНВ.

Електронний практикум – ЕНВ, яке містить практичні завдання і впра-ви, що сприяють засвоєнню відповідного теоретичного матеріалу:

- віртуальний лабораторний практикум;
- автоматизований лабораторний практикум (зокрема з віддаленим доступом);
- електронні практичні роботи.

Мінімальний склад: перелік необхідних теоретичних відомостей; комплекс програмних засобів; апаратно-програмні комплекси (далі – АПК) (лабораторні установки, зв'язані з комп'ютером); програмне забезпечення, яке формує структури звітів для лабораторних робіт; контрольно-вимірювальні засоби; методичні вказівки, підготовані у текстово-графічному вигляді, в яких відображена технологія виконання лабораторного практикуму.

Рекомендована технічна реалізація:

· Віртуальний лабораторний практикум (ВЛП) – комплекс програмних засобів, що забезпечують виконання лабораторних робіт, які виконують із застосуванням математичних моделей, що формуються і досліджуються за допомогою програм для моделювання.

· Автоматизований лабораторний практикум (АЛП) – комплекс програмних і технічних засобів, які забезпечують виконання лабораторних робіт на базі АПК.

· Автоматизований лабораторний практикум з віддаленим доступом (АЛП ВД) – комплекс програмних і технічних засобів, які забезпечують виконання лабораторних робіт на базі АПК з доступом до нього через мережу *intranet/Internet* в індивідуальному або у груповому режимах.

Методичні вказівки та завдання для розрахункових, комплексних контрольних, розрахунково-графічних робіт, які згідно з індивідуальними навчальними планами повинні виконати студенти протягом навчального року або семестру, – ЕВН, яке містить інструктивні та методичні матеріали, необхідні для організації виконання студентом вказаних видів робіт.

Мінімальний склад: перелік типових завдань, схеми вибору індивідуальних варіантів завдань, вимоги щодо структури, обсягу та оформлення відповідних робіт, методичні вказівки щодо їх виконання, рекомендована література.

Рекомендована технічна реалізація: ЕВН, яке містить необхідну текстову і графічну інформацію, підготоване за гіпертекстовою технологією, об'єднане єдиним програмним середовищем і системою навігації.

Методичні вказівки та завдання для курсових робіт та проектів – ЕВН, яке містить інструктивні та методичні матеріали, необхідні для організації самостійної роботи студента над виконанням курсових проектів або робіт.

Мінімальний склад: перелік тем для курсових робіт (проектів); мета і завдання курсової роботи або проекту; типова структура і вимоги до змісту та обсягів текстових розділів курсової роботи (проекту) та її графічної частини; порядок виконання роботи (методики виконання потрібних видів робіт за розділами), рекомендована література, вимоги до оформлення роботи, процедура її захисту).

Рекомендована технічна реалізація: ЕВН, яке містить необхідну текстову і графічну інформацію, підготоване за гіпертекстовою технологією, об'єднане єдиним програмним середовищем і системою навігації.

Тести для поточного, модульного та семестрового контролю з дисципліни – сукупність тестових завдань, призначених для вхідного, проміжного і підсумкового самоконтролю рівня знань.

Глосарій з дисципліни – навчальне видання, що містить короткі відомості про основні терміни та поняття, які використовуються в навчальній дисципліні.

Технічна реалізація: видання, підготоване за гіпертекстовою технологією, з використанням мультимедійних компонентів, об'єднане єдиним програмним середовищем і системою навігації, яке містить засоби для швидкого пошуку інформації.

2.2. Вимоги до електронних навчально-методичних видань

2.2.1. Дотримання вимог чинного законодавства України у галузі освіти.

2.2.2. Дотримання встановлених педагогічних, методичних і технічних вимог до електронних навчальних видань та вимог державних стандартів у галузі видавничої справи і програмного забезпечення.

2.2.3. Дотримання вимог законодавства України в галузі захисту авторських прав на всіх етапах життєвого циклу ЕНВ.

2.2.4. Модульність ЕНВ, що передбачає методично і змістовно обґрунтований поділ ЕНВ на самостійно оформлені модулі, що уможлиблює їх повторне використання або цитування в інших ЕНВ.

3. РОЗРОБЛЕННЯ ТА РЕЄСТРАЦІЯ ЕНВ

3.1. Розроблення ЕНВ

3.1.1. У розробленні ЕНВ можуть брати участь викладачі і співробітники, авторські творчі колективи викладачів і працівників ІФКЛНАУ, а за потреби й сторонні виконавці.

3.1.2. Розроблення ЕНВ у ІФКЛНАУ здійснюють викладачі Івано-Франківського коледжу ЛНАУ в межах методичної роботи, передбаченої їхніми індивідуальними планами роботи; сторонніми виконавцями – на договірних засадах.

3.1.3. Для визнання ЕНВ методичною працею передбачена відповідна процедура, наведена в п. 5 цього Положення. Процедура визнання передбачає проведення змістової та програмно-технічної експертизи ЕНВ.

4. ТИРАЖУВАННЯ ТА РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЕНВ

3.2. Підготовка ЕНВ до тиражування

Підготовка до тиражування ЕНВ передбачає:

- Підготовку рукопису у гіпертекстовій технології.
- Отримання ISBN на ЕНВ відбувається згідно з Інструкцією про порядок надання міжнародного стандартного номера книги в Україні.
- Підготовку ЕНВ до тиражування може здійснювати автор.

3.3. Захист авторських прав

Захист авторських прав здійснюється у межах Закону України “Про авторське право і суміжні права”.

5. ВИЗНАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНИХ ВИДАНЬ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ, ПОДАНИХ У ВІРТУАЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ КОЛЕДЖ ЛНАУ, ТА ЇХ ОКРЕМИХ ЕЛЕМЕНТІВ МЕТОДИЧНИМИ ПРАЦЯМИ

5.1. Вимоги до обсягу електронних навчальних видань та інформаційних ресурсів ІФКЛНАУ та їх окремих елементів аналогічні вимогам, які ставляться до друкованих методичних праць.

5.2. Перелік інформаційних ресурсів, розміщених у Віртуальному навчальному середовищі ІФКЛНАУ, яким надається:

5.2.1. Статус методичної праці, рівноцінної посібнику:

- завершений електронний навчально-методичний комплекс, який відповідає затвердженій структурі (Додаток 1);
- електронний підручник (посібник);
- електронний конспект лекцій;
- електронний посібник для лабораторного практикуму з дисципліни;
- електронний посібник для виконання практичних робіт з дисципліни;
- набір віртуальних лабораторних робіт та тренажерів для всієї дисципліни (не менше від чотирьох);
- ділові ігри з повним комплектом методичного забезпечення для всієї дисципліни (не менше від чотирьох).

5.2.2. Статус методичної праці, рівноцінної методичній розробці:

- електронні інструкція та методичні вказівки до виконання лабораторної роботи;
- електронні методичні вказівки та завдання до виконання практичної роботи;
- електронні методичні вказівки та завдання до виконання контрольно-розрахункової роботи;
- електронні методичні вказівки та завдання до виконання розрахунково-графічної роботи;
- електронні методичні вказівки та завдання до виконання курсової роботи або проекту;
- електронні методичні вказівки та завдання до виконання комплексної контрольної роботи;
- текстова частина змістового наповнення курсу (“лекційний” матеріал у вигляді набору текстових документів, набору презентацій чи мультимедійних файлів);
- глосарій до всієї дисципліни (не менше за 100 термінів);
- тестові багаторівневі завдання (запитання) з правильними відповідями (не менше за 50 запитань до одного розділу (теми) навчальної програми дисципліни).

5.2.3. Статус елементів інформаційних ресурсів для системи дистанційного навчання:

- науково-методичні розробки в сфері дистанційного навчання;
- педагогічні сценарії навчального процесу за дисципліною з використанням технологій дистанційного навчання, електронних підручників;
- сценарії виконання лабораторних робіт з використанням віртуальних лабораторій та тренажерів;
- сценарії ділових ігор.

5.3. Порядок визнання інформаційних ресурсів Віртуального навчального середовища ІФКЛНАУ та їх окремих елементів методичною працею:

5.3.1. Для визнання інформаційних ресурсів Віртуального навчального середовища ІФКЛНАУ або їх окремих елементів методичною працею необхідно, щоб матеріали, надані автором, відповідали вимогам щодо якості і повноти змістового наповнення (відповідність навчальному плану, методичне та дидактичне забезпечення, педагогічні та наукові аспекти тощо).

5.3.2. Програмно-технічна експертиза визначає працездатність ЕНВ як програмного продукту і його сумісність з апаратно-програмними комплексами різних конфігурацій; дає оцінку відповідності чинним стандартам та сучасному технічному рівню аналогічних продуктів; визначає стійкість до помилкових чи некоректних дій користувача і здійснюється Лабораторією інноваційних навчальних технологій.

